

The logo for the Patent and Register Administration (PRH) of Finland. It consists of the letters 'PRH' in a bold, white, sans-serif font, centered within a dark blue square. This square is set against a larger, tilted square with a magenta border. The background of the entire page is a complex, abstract geometric pattern of overlapping triangles in various shades of blue and green.

PRH

Vastuullisuusraportti 2021

Patentti- ja rekisterihallitus

PRH/1984/02/2022

Sisällysluettelo

Johdon katsaus.....	3
Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) tehtävät	4
PRH:n vastuullisuustavoitteet.....	4
Sosiaalisen vastuun osa-alue.....	5
Tasa-arvoinen, yhdenvertainen ja monimuotoinen henkilöstö.....	5
Henkilöstön sukupuolijakauma, keski-ikä ja koulutustausta	5
Henkilöstö tyytyväistä yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun PRH:ssa	6
Palkkatasa-arvo toteutuu hyvin.....	6
Tavoitteena olla hyvä työnantaja	7
Työterveyspalvelut ja työhyvinvoinnin tukeminen	7
Työhyvinvointi ja -tyytyväisyys.....	7
Case: Hyvä työyhteisöviestintä on kaikkien vastuulla	8
Taloudellisen vastuun osa-alue.....	9
Tehokas toiminta ja joustava päätöksenteko	9
Taloudessa tulokellinen vuosi	9
Rekisteritietojen ajantasaisuus on asiakkaittemme ja suomalaisen yhteiskunnan etu.....	9
Rahanpesun torjunta	10
Hankintamme ovat taloudellisesti kestäviä	11
Vastuullisuustyötä tukee tehokas tiedon- ja riskienhallinta.....	11
Sidosryhmävuonon osa-alue	11
Palveluvastuun osa-alue	12
Asiakkaamme ovat hyvin tyytyväisiä.....	13
Käsittelyajat hyvällä tasolla, vaikka ajoittain on haasteita	13
Case: Aina vain parempi asiakaskokemus	14
Paransimme digikypsyyttämme	14
Palvelujen vakaus ja turvallisuus	15
Case: Kaupparekisterin sähköisen arkiston tietosuojapoikkeama	15
Ympäristövastuun osa-alue.....	15
Kestävän infrastruktuurin ja innovaatioiden edistäminen	16
Case: "Vihreät" patentit.....	16
Hankintojen ekologinen kestävyys.....	17
Muut ympäristötavoitteet	17
Jalanjälki eli toiminnan negatiiviset vaikutukset toimintaympäristöön	18

Johdon katsaus

Vastuullinen tapa toimia on meille rekisteri- ja IPR-viranomaisena aina ollut toimintamme perusta. Kaikkien valtionhallinnon organisaatioiden on kuluvasta vuodesta lähtien raportoitava vastuullisuudestaan. Meille tämä on uusi velvoite, jonka täyttämistä harjoittelemme ensi kertaa. Ensimmäinen vastuullisuusraporttimme kuvaa vuotta 2021.

Työ PRH:ssa on alkanut reilu vuosi sitten, jolloin tunnistimme Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaisesti ne YK:n kestäväen kehityksen tavoitteet, joita voimme toiminnallamme parhaiten edistää.

Vastuullisuustyöhön on koottu työryhmä, jota johtaa PRH:n johtoryhmän jäsen. Työryhmä on alustavasti määritellyt PRH:n vastuullisuuden osa-alueet ja tunnistanut niihin liittyvät, PRH:n toiminnalle olennaiset YK:n kestäväen kehityksen tavoitteet. Nämä on käsitelty ja hyväksytty PRH:n johtoryhmässä.

Tunnistamamme tavoitteet liittyvät strategiaan päämääriimme, jotka vuosina 2018–2022 ovat:

- Asiakkaamme onnistuvat
- Tietomme on avointa ja helppokäyttöistä
- Toimintamme on tehokasta ja vaikuttavaa
- Olemme yhdessä tekemisen esimerkki.

PRH:n viisivuotinen strategiakausi on päättymässä, ja olemme aloittaneet päivitetyn strategian määrittelyn. Vastuullisuus ja kestävyys ovat olennainen osa tulevaa strategiaamme.

Myös tulevassa toiminnassamme vastuullisuus näkyy aikaisempaa selvemmin, sillä aloitamme kuluvana vuonna vastuullisuustyön organisoinnin virastossa. Jatkossa vastuullisuustavoitteiden edistymisestä raportoidaan johtoryhmälle neljännesvuosittain.

5.9.2022

Antti Riivari
pääjohtaja
Patentti- ja rekisterihallitus

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) tehtävät

Toimimme yritysten ja yhteisöjen hyväksi:

- Rekisteröimme yritykset, yhdistykset, säätiöt ja muut yhteisöt sekä yrityskiinnitykset ja LEI-tunnukset.
- Tutkimme ja myönnämme keksinnöille patentit ja hyödyllisyysmallit.
- Rekisteröimme tuotteille ja palveluille tavaramerkin sekä muotoilulle mallisuojan.
- Huolehdimme tilintarkastajien hyväksymisestä ja valvonnasta.
- Valvomme säätiöiden toimintaa ja tekijänoikeuden yhteishallinnointia.

Meitä on noin 430 ja toimitilamme sijaitsevat Helsingin Hakaniemessä.

[Lue lisää PRH:sta.](#)

PRH:n vastuullisuustavoitteet

Olemme tunnistaneet PRH:n näkökulmasta toimintaamme parhaiten soveltuvat YK:n kestävän kehityksen tavoitteet:

- Sukupuolten välinen tasa-arvo (tavoite 5)
- Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (tavoite 8)
- Kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuuria (tavoite 9)
- Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta, hyvä hallinto (tavoite 16).

Niin ikään olemme määritelleet PRH:n toiminnalle olennaisiksi vastuullisuuden osa-alueiksi seuraavat:

- taloudellinen vastuu
- sosiaalinen vastuu
- ympäristövastuu
- sidosryhmävastuu
- palveluvastuu

Jokaiseen osa-alueeseen liittyy useita konkreettisia tavoitteita ja niille mittarit.

Kestävän kehityksen tavoitteet tunnistettiin tällä ensimmäisellä kerralla omana työnä. Jatkossa osallistamme työhön myös sidosryhmiämme ja asiakkaitamme.

Sosiaalisen vastuun osa-alue

YK:n kestävä kehityksen tavoitteet: Sukupuolten välinen tasa-arvo (5) ja Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (8)

PRH:n sosiaalinen vastuu on ennen kaikkea vastuuta henkilöstön työolosuhteiden, työterveyden ja -turvallisuuden ja osaamisen kehittämisestä sekä vastuuta vähentää eriarvoisuutta ja lisätä sukupuolten tasa-arvoa.

Tasa-arvoinen, yhdenvertainen ja monimuotoinen henkilöstö

Haluamme olla työpaikka, jossa kaikilla on tasa-arvoiset työskentelyolosuhteet ja tasapuoliset mahdollisuudet kehittyä kannustavassa ja hyväksyvässä ilmapiirissä.

Haluamme varmistaa sukupuolille yhtäläiset osallistumis- ja johtamismahdollisuudet seuraavilla toimilla:

Kiinnitämme tulevaisuudessa aikaisempaa enemmän huomiota henkilöstön monimuotoisuuteen. Katso alla kohta Henkilöstön sukupuolijakauma, keski-ikä ja koulutustausta.

Huolehdimme siitä, että työryhmien kokoonpanoissa noudatetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Katso alla kohta Henkilöstö tyytyväistä yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun PRH:ssa.

Varmistamme rekrytoinneissa ja henkilöstön urakehityksessä tasa-arvon toteutumisen. Katso alla kohta Palkkatasa-arvo toteutuu hyvin.

Noudatamme PRH:n toimintaperiaatteita (avoin, arvostava, asiantunteva) kaikessa päätöksenteossa, yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa.

Henkilöstön sukupuolijakauma, keski-ikä ja koulutustausta

Vuonna 2021 PRH:ssa työskenteli 426 henkilöä, joista 241 (57 %) oli naisia ja 185 (43 %) miehiä. Muunsukupuolisia henkilöitä ei ole kirjattu erikseen.

Keski-ikäemme on 48,7 vuotta, ja henkilöstön koulutustaustat vaihtelevat tehtävien mukaan. Tutkijakoulutuksen tai ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita on 59,1 %, alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita on 10,8 %, alimman korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 11,7 %, erikoisammattikoulutusasteen tutkinnon suorittaneita 0,5 %, toisen asteen tutkinnon suorittaneita 14,8 % ja perusasteen suorittaneita 1,9 % (1,2 %:n koulutustausta on tuntematon).

Etniseltä taustaltaan henkilöstömme on varsin homogeenista. Tulevien vuosien tavoitteena onkin vähitellen kasvattaa työntekijöiden moninaisuutta myös tästä näkökulmasta. Diversiteetin lisäämisen haasteena ovat kuitenkin esimerkiksi valtionhallinnon lakisääteiset

pätevyysvaatimukset, joihin sisältyy vähintään tyydyttävä ruotsin kielen taito. Tätä vaatimusta monen ulkomaalaistaustaisen asiantuntijan on vaikea, jollei mahdoton täyttää.

Henkilöstö tyytyväistä yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun PRH:ssa

Asetamme tavoitteemme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämiseksi joka toinen vuosi laadittavassa tasa-arvosuunnitelmassa sekä joka neljäs vuosi laadittavassa yhdenvertaisuussuunnitelmassa. Molemmat suunnitelmat päivitetään vuonna 2022.

Seuraamme henkilöstömme kokemusta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta vuosittaisella VMBaro-tutkimuksella sekä erillisillä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyillä.

Henkilöstö on näissä kyselyissä ollut huomattavan tyytyväinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteeseen PRH:ssa. Valtionhallinnon vuosittaisessa VM Baro -kyselyssä vuonna 2021 tasa-arvon toteutuminen sai PRH:n henkilöstöltä arvosanan 4,5 (valtiolla keskimäärin 4,1) ja yhdenvertaisuuden toteutuminen arvosanan 4,4 (valtiolla keskimäärin 3,9) asteikolla 1-5.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen PRH:ssa 2019–2021 (VM Baro)

	2019	2020	2021
Yhdenvertaisuus	4,2	4,2	4,4
Tasa-arvo	4,4	4,4	4,5

Palkkatasa-arvo toteutuu hyvin

Seuraamme naisten ja miesten palkkauksen kehitystä PRH:ssa vuosittaisessa palkkauksen vertailuraportissa. Raportissa seuraamme sekä naisten ja miesten palkkoja eri vaativuustasojen sisällä että naisten ja miesten jakautumista eri vaativuustasoille.

Naisten ja miesten samapalkkaisuutta vaativuustasojen sisällä mitataan nk. samapalkkaisuusindeksillä. Indeksi 100 tarkoittaa sitä, että naisilla ja miehillä on saman tasoinen palkkaus vaativuustasojen sisällä. Yli 100:n oleva indeksi tarkoittaa, että naisilla on suuremmat palkat kuin miehillä vaativuustasojen sisällä.

Samapalkkaisuusindeksin perusteella teemme mahdollisesti tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Viimeisen viiden vuoden aikana indeksi on PRH:ssa ollut hyvin lähellä indeksilukua 100. Valtion samapalkkaisuusindeksiä ei valitettavasti saa PRH:n vaativuustasoluokituksella, joten sitä ei ole tässä mielekästä käyttää vertailukohtana.

Samapalkkaisuusindeksi PRH:ssa (vertailukuukausi elokuu)

Vuosi	Indeksi
2021	101,9
2020	100,7
2019	100,9
2018	101,0

Tavoitteena olla hyvä työnantaja

PRH haluaa olla hyvä työnantaja. Tavoitteenamme on taata turvallinen työympäristö kaikille työntekijöille huolehtimalla henkilöstön hyvinvoinnista ja toiminnan vakaudesta ja lainmukaisuudesta.

Huolehdimme niin ikään työolosuhteista, työterveydestä ja -turvallisuudesta, kouluttamisesta ja osaamisen kehittämisestä sekä eriarvoisuuden vähentämisestä.

Haluamme varmistaa turvallisen ja terveellisen työympäristön seuraavilla toimilla:

Huolehdimme työterveyspalveluista ja tuemme työhyvinvointia. Katso alla kohta Työterveyspalvelut ja työhyvinvoinnin tukeminen.

Seuraamme säännöllisesti työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia ja puutemme poikkeamiin. Katso alla kohta Työhyvinvointi ja -tyytyväisyys.

Kehitämme työkulttuuria ja työyhteisöviestintää kaksivuotisessa hankkeessa. Katso alla kohta Case: Työyhteisöviestinnän kehittämishanke.

Työterveyspalvelut ja työhyvinvoinnin tukeminen

Meillä on kattavat työterveyspalvelut ja tuemme työhyvinvointia monin eri keinoin, kuten hyvällä johtamis- ja esihenkilötyöllä, varhaisella tuella, ergonomian kehittämisellä, tyky-toiminnalla sekä kulttuuri- ja liikuntaseteleillä.

PRH:n johtamis- ja esihenkilötyö ovat saaneet hyviä arvioita valtionhallinnon vuosittaisessa työtyytyväisyyskyselyssä (VM Baro).

Johtajuusindeksi PRH:ssa 2019–2021 (VM Baro)

2019	2020	2021
3,84	3,92	3,98

Työhyvinvointi ja -tyytyväisyys

Seuraamme säännöllisesti työhyvinvointia ja -turvallisuutta ja puutemme poikkeamiin.

Vuosittaisen VM Baro -työtyytyväisyyskyselyn vastausprosentti oli vuonna 2021 aiempien vuosien tapaan korkea, 74 prosenttia. Kokonaistyytyväisyys nousi edelleen, ja saavutti PRH:ssa kaikkien aikojen parhaan arvion, 4,0 asteikolla 1–5, mikä on yli PRH:n ja työ- ja elinkeinoministeriön tulossopimuksessa asetetun tavoitteen 3,9.

Vuoden 2021 aikana tehtiin varsinaisen työhyvinvointikyselyn lisäksi kolme lyhyempää kyselyä, joissa keskityttiin työhyvinvointiin. Niiden tulokset olivat niin ikään erittäin hyvällä tasolla.

Henkilöstön työtyytyväisyys PRH:ssa (VM Baro) 2019–2021

<i>Toteumat</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
Työtyytyväisyys, (1–5)	3,9	4,0	4,0
Työhyvinvointi, (4–10)	8,1	8,3	8,5
Työyhteisöindeksi (1-5)	4,10	4,18	4,31

[Lue lisää työtyytyväisyyttä mittaavan VM Baro-kyselyn tuloksista vuosikertomuksestamme.](#)

Case: Hyvä työyhteisöviestintä on kaikkien vastuulla

Aikaisempaa monimuotoisemmat työn tekemisen tavat edellyttävät myös työyhteisön toimintatapojen ja sisäisen viestinnän uudenlaista pohdintaa. Siksi käynnistimme syksyllä 2021 kaksivuotisen työkuulttuurin ja työyhteisöviestinnän kehittämishankkeen.

Hankkeen tavoitteita ovat muun muassa yhteisöllisyyden lisääminen, tulosalueiden välisen viestinnän sujuvoittaminen sekä viestintätyökalujen ja -kanavien toimivuuden varmistaminen.

Vuonna 2021 teimme nykytilaa kartoittavan kyselyn ja valitsimme tulosten perusteella neljä kehittämisteemaa:

- viestintäkanavat
- tulosalueiden välinen viestintä
- työkuulttuuri ja vuorovaikutus
- intranetin kehittäminen

Syksyn aikana käsiteltiin viestintäkanavat-teema, ja vuoden 2022 helmikuussa alkoi koko kevätkauden kestänyt työkuulttuuri- ja vuorovaikutusvalmennus johdolle, esihenkilöille ja asiantuntijoille. Palaute työpajoista on ollut erittäin hyvä: kyselyjen keskiarvo on ollut 4 asteikolla 1–5.

Seuraamme säännöllisesti tyytyväisyyttä työyhteisöviestintään ja työkuulttuurin kehittämiseen VM Baron lisäksi erillisillä kyselyillä.

Taloudellisen vastuun osa-alue

YK:n kestävän kehityksen tavoite: Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta, hyvä hallinto (16)

Taloudellinen vastuumme muun muassa on kestävää varojen käyttöä, toiminnan lainmukaisuutta ja rekisteritietojemme ajantasaisuutta ja täten mahdollisimman vaikuttavan asiakasarvon tuottamista asiakkaillemme, yrityksille ja yhteisöille, sekä suomalaiselle yhteiskunnalle.

Tehokas toiminta ja joustava päätöksenteko

Kehitämme jatkuvasti toimintaamme, jotta toimimme tehokkaasti, vaikuttavasti ja kestävästi. Edistämme tätä muun muassa seuraavasti:

- Huolehdimme taloutemme tasapainoisuudesta ja investointiemme kannattavuudesta. Katso alla kohta Taloudessa tuloksellinen vuosi.
- Huolehdimme viranomaispäätöstemme lainmukaisuudesta, korkeasta laadusta, tasapuolisuudesta, riippumattomuudesta ja kohtuullisuudesta.
- Pidämme huolta rekisteritietojemme mahdollisimman hyvästä ajantasaisuudesta. Katso alla kohta Rekisteritietojen ajantasaisuus on asiakkaittemme ja suomalaisen yhteiskunnan etu.
- Meillä ei ole väärinkäytöksiä.
- Osallistumme rahanpesun torjuntaan. Katso alla kohta Rahanpesun torjunta.
- Kehitämme tiedonhallintaa, tietojohtamista ja riskienhallintaa. Katso alla kohta Vastuullisuustyötä tukee tehokas tiedon- ja riskienhallinta.

Taloudessa tuloksellinen vuosi

Saavutimme työ- ja elinkeinoministeriön ja PRH:n välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2021 sovitut taloudelliset tavoitteet, ja taloudellinen tilanteemme pysyi vakaana. Maksullisen toiminnan tulot ja talousarviorahoitus riittivät kattamaan toimintamme menot.

Vuonna 2021 tulot (sisältäen nettotuotot ja valtion budjetista saatavat määrärahat) olivat yhteensä 60,8 miljoonaa euroa ja menot 59,4 miljoonaa euroa.

[Lue lisää taloudesta vuosikertomuksestamme.](#)

Rekisteritietojen ajantasaisuus on asiakkaittemme ja suomalaisen yhteiskunnan etu

Ajantasaiset, oikeelliset ja kattavat rekisteritiedot palvelevat suomalaista yhteiskuntaa ja asiakkaitamme monin eri tavoin.

Viime vuosina olemme parantaneet kaupparekisteritietojen ajantasaisuutta mm. tiedottamalla ja muistuttamalla eri keinoin yrityksiä velvollisuudesta pitää tiedot ajan tasalla kaupparekisterissä.

Keinovalikoimaamme sisältyy myös menettelyjä, joissa ilmoittamisen laiminlyövä yritys viime kädessä poistetaan kaupparekisteristä.

Vuonna 2021 edistimme kaupparekisterin tietojen ajantasaisuutta seuraavasti:

- Lähetimme muistutuskirjeen yli 35 000 osakeyhtiölle ja osuuskunnalle, jotka eivät olleet vielä ilmoittaneet tilinpäätöstään kaupparekisteriin ja joilla ilmoittamisen määräaika oli päättymässä.
- Lähetimme noin 18 000 osakeyhtiölle ja osuuskunnalle kehotuksen ilmoittaa puuttuvat hallitus- tai tilinpäätöstiedot kaupparekisteristä poistamisen uhalla. Kehotuksista huolimatta noin 10 000 yritystä ei ilmoittanut tietojaan, ja poistimme ne rekisteristä.
- Korjasimme rekisteriin 8 500 keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön yritysmuotoa ja lisäsimme 19 000 puuttuvaa tilikausimerkintää.

Myös aktiivisella, ilmoitusvelvollisuudesta muistuttavalla asiakasviestinnällä ja -ohjeistuksella on ollut myönteinen vaikutus kauppa- ja yhdistysrekisteritietojen ajantasaisuuteen.

Toimiemme seurauksena tilinpäätöstietojen kattavuus kaupparekisterissä on viime vuosina parantunut merkittävästi:

Tilinpäätöstietojen kattavuus kaupparekisterissä 2019–2021

2019	2020	2021
78,7 %	83,6 %	89,8 %

Rahanpesun torjunta

Yrityksiin liittyy kohonnut rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski, koska yritysten toiminnan takana vaikuttavat henkilöt eivät aina toimi omissa nimissään.

Riskin pienentämiseksi yrityksille on säädetty velvollisuus ilmoittaa kaupparekisteriin tiedot tosiasiallisista edunsaajistaan ja pitää tiedot ajan tasalla. PRH on rekisteröinyt edunsaajatietoja heinäkuusta 2019 alkaen.

Vuonna 2021 edistimme rahanpesun torjuntaa ja edunsaajatietojen ajantasaisuutta seuraavin toimin:

- Teimme tilintarkastajille ensimmäisen kokonaisohjeistuksen rahanpesulain velvoitteista.
- Lähetimme muistutuskirjeen edunsaajatietojen ilmoittamisesta noin 30 000 osakeyhtiölle ja osuuskunnalle.
- Aloitimme kattavan, ajantasaisen ja laatusisällöltään varmistetun edunsaajarekisterin kehittämisen.

[Lue lisää rahanpesun torjunnasta vuosikertomuksestamme.](#)

Hankintamme ovat taloudellisesti kestäviä

Pyrimme siihen, että hankintamme ovat vastuullisesti toteutettuja, suunnitelmallisia ja kustannustehokkaita.

Varmistamme valtion hankintastrategian mukaisesti, että sopimuskumppanimme toimivat voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Hyödynnämme jatkossakin Hanselin asiantuntijapalveluita sopimustoimittajien taustojen varmistamiseksi.

Tarkistamme sopimuskumppanista yritys- ja yhteisötietojärjestelmään (YTJ) merkityt tiedot myös pienhankinnoissa.

Tehostamme edelleen järjestelmäinvestointien rahoituksen suunnittelua ja seuranta.

Vastuullisuustyötä tukee tehokas tiedon- ja riskienhallinta

Olemme viime vuosina tunnistaneet tarpeen tiedonhallinnan, tietojohdamisen ja riskienhallinnan suunnitelmallisuuden parantamiselle. PRH:ssa jo aloitettu tiedonhallinta- ja kokonaisarkkitehtuurityö luovat edellytyksiä tietojohdamiselle. Lisäksi kuluvana vuona

- muodostamme yhtenäisen näkemyksen tietojohdamisen merkityksestä tavoitteista ja
- laadimme tietostrategian ja tietojohdamisen vision.

Aloitimme viraston kokonaisvaltaisen riskienhallintajärjestelmän rakentamisen vuonna 2020. Viime vuoden aikana työhön on osallistunut PRH:n ja yksiköiden johto, ja jatkossa riskienhallinta laajennetaan organisaation kaikille tasoille.

Sidosryhmävastuun osa-alue

YK:n kestävä kehityksen tavoite: Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta, hyvä hallinto (16)

Sidosryhmätyöllämme on merkittävä vaikutus asiakkaisiimme. Tehtävien ja palvelujen onnistunut toteuttaminen edellyttävät tiivistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä sidosryhmiemme kanssa. Tärkeimpiä sidosryhmiämme ovat muut viranomaiset, ministeriöt, elinkeinoelämän järjestöt, toimialamme pohjoismaiset ja EU-virastot sekä lukuisat yhteistyökumppanit.

Tulevalla strategiakaudella asetamme sidosryhmätyöllemme entistä tavoitteellisemmat päämäärät, jotta voimme edelleen sujuvoittaa asiakkaidemme asiointiprosessia eri viranomaisten välillä.

Edistämme sidosryhmätyömme vaikuttavuutta muun muassa seuraavin tavoin:

- päivittämällä sidosryhmästrategiamme ja sidosryhmätyön linjauksemme
- vaikuttamalla toimialamme lainsäädäntöön säännösten yksinkertaistamiseksi ja yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseksi
- tekemällä laajaa yhteistyötä erityisesti pk-sektorin IPR-tietoisuuden kasvattamiseksi
- mittaamalla yhteistyön määrää, laatua, kumppanittytyväisyyttä ja vaikuttavuutta (tavoitteena paremmat palvelut asiakkaille ja yhteiskunnalle)

Palveluvastuun osa-alue

YK:n kestävän kehityksen tavoite: Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta, hyvä hallinto (16)

Vastaamme siitä, että palvelumme ovat asiakkaiden tarpeiden mukaisia, helppokäyttöisiä, saavutettavia, turvallisia ja toimintavarmoja. Niin ikään vastaamme asiakkaille antamamme ohjeistuksen ja viestinnän ajantasaisuudesta ja ymmärrettävyydestä.

- Tuotamme asiakkaillemme heitä hyödyttävät asiointi- ja tietopalvelut. Katso alla kohta Asiakkaamme ovat hyvin tyytyväisiä.
- Otamme asiakkaat mukaan palvelujemme kehitystyöhön. Katso alla kohta Case: Aina vain parempi asiakaskokemus.
- Parannamme prh:laisten asiakasyymmärrystä. Katso alla kohta Case: Aina vain parempi asiakaskokemus.
- Ilmoitusten ja hakemusten käsittelyajat ovat asiakkaiden tarpeiden mukaiset. Katso alla kohta Käsittelyajat hyvällä mallilla, vaikka ajoittain on haasteita.
- Edistämme PRH:n palvelujen digitalisointia ja digipalvelujemme käyttöä sekä digikypsyyttämme. Katso alla kohta Paransimme digikypsyyttämme.
- Varmistamme hallinnassamme olevien tietojen luotettavuuden, ajantasaisuuden ja tietoturvallisuuden. Katso yllä kohta Rekisteritietojen ajantasaisuus on asiakkaittemme ja suomalaisen yhteiskunnan etu sekä alla kohta Palvelujen vakaus ja turvallisuus.
- Varmistamme digitaalisten palvelujemme vakauden ja turvallisuuden. Katso alla kohta Palvelujen vakaus ja turvallisuus.

Asiakkaamme ovat hyvin tyytyväisiä

Työ- ja elinkeinoministeriön ja PRH:n välisessä tulossopimuksessa asiakastyytyväisyystavoitteeksi on asetettu 4 asteikolla 1–5. Myös muut asiakastyytyväisyyteen ja -kokemukseen liittyvät tavoitteemme ovat vastaavalla, korkealla tasolla.

Mittaamme palvelukykyämme, palvelujemme laatua ja niiden vaikuttavuutta vuosittaisilla yleisillä asiakastyytyväisyyskyselyillä sekä kohdennetuin palvelu- ja kanavakohtaisin kyselyin.

Asiakastyytyväisyyden kokonaisarvosana 4,0 (asteikko 1–5) pysyi edellisvuoden tasolla.

Asiakastyytyväisyyskyselyjen painotettu keskiarvo 2019-2021

2019	2020	2021
4,0	4,0	4,0

[Lue lisää asiakastyytyväisyydestä vuosikertomuksestamme.](#)

Valtaosa asiakkaista asioi PRH:n palveluissa digitaalisesti. Siksi sähköisten palveluiden käytettävyydellä ja asiakastarpeiden mukaisuudella on merkittävä vaikutus asiakaskokemukseen ja – tyytyväisyyteen. Palvelukohtaisilla kyselyissä asiakkaat arvioivat palvelujen helppokäyttöisyyden keskimäärin tasolle 4,0. PRH:n palvelutarjonnan hyödyllisyydestä asiakkaat antoivat niin ikään arvosanan 4,0.

Asiakkaiden erittäin hyvästä tyytyväisyystasosta huolimatta myös kehitettävää riittää.

Kattavat ja nykyistä helppokäyttöisemmät digitaaliset palvelut sekä selkeä ohjeistus niin palveluissa kuin verkkosivustoilla ovat edelleen asiakkaiden ykköstoiveita.

Vuonna 2021 jatkoimme työtä nykyisten ja uusien sähköisten palvelujen kehittämiseksi, jotta palvelumme olisivat helppokäyttöisiä ja saavutettavia. Useita kokonaan uusia ja uudistettuja palveluja otetaan käyttöön vuosina 2022 ja 2023.

Käsittelyajat hyvällä tasolla, vaikka ajoittain on haasteita

Rekisteri- ja IPR-toiminnoissamme on tiukat tavoitteet kauppa- ja yhdistysrekisterien ilmoitusten sekä patentti- ja tavaramerkkihakemusten käsittelyajoille, sillä ilmoitus- ja hakemuskäsittelyn nopeus on merkittävä palvelutason kuvaaja ja asiakastyytyväisyyteen vaikuttava tekijä.

Kauppa- ja yhdistysrekistereissä sähköisesti tehdyt perustamisilmoitukset käsitellään huomattavan nopeasti, noin viidessä arkipäivässä. Sen sijaan paperilomakkeilla tehtyjen ilmoitusten käsittely on saattanut kestää useita viikkoja, mikä on johtunut paitsi paperi-ilmoitusten käsittelyn manuaalisista työvaiheista myös kasvaneista

ilmoitusmääristä ja henkilöstön vaihtuvuudesta. Ruuhkia on purettu monin eri tavoin.

Patenttihakemusten nk. ensimmäisen teknisen välipäätöksen tavoiteaika on kahdeksan kuukautta. Tavoite saavutettiin vuonna 2021 98-prosenttisesti. Tavaramerkkihakemusten käsittelyaika on jo usean vuoden ollut hyvin nopea, noin kuukausi hakemuksen jättämisestä.

Case: Aina vain parempi asiakaskokemus

Visionamme ”Erinomainen asiakaskokemus – parasta viranomaispalvelua yhdessä” edellyttää, että kaikessa toiminnassamme asiakas on keskipisteenä.

Vuonna 2021 selvitimme, mitä asiakaskeskeisyys PRH:ssa tarkoittaa, ja mitkä ovat vahvuuksiamme ja kehittämiskohteitamme. Valmistelimme myös asiakaskokemustiimiä, joka tulevaisuudessa ohjaa asiakaskeskeisyyden kehittämistä PRH:ssa.

Palvelujen kehittämishankkeissa käytämme palvelumuotoilun menetelmiä ja otamme asiakkaat ja henkilöstön mukaan projektien eri vaiheissa.

Lue lisää asiakaskokemuksen kehittämisestä vuosikertomuksestamme. LINKKI <https://vuosikertomus.prh.fi/2021/toiminta/asiakkaat.html>

Paransimme digikypsyyttämme

Parannamme edellytyksiämme parempien digipalvelujen tuottamiseen mm. nostamalla nk. digikypsyyden tasoa ja toteuttamalla yhteisiä valtionhallinnon ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan digitavoitteita.

Arvioimme digikypsyyttämme ensimmäisen kerran vuonna 2018 työ- ja elinkeinoministeriön arviointikehikon mukaisesti. Lähtötasomme oli tällöin 2,87 asteikolla 0-5). Vuonna 2019 arviointia ei tehty. Vuoden 2021 kypsyystason mittauksessa olimme päässeet tasolle 3,23. Hallinnonalamme digikypsyystaso oli 3,36, joten tehtävää vielä riittää.

PRH:n digikypsyystaso 2018-2021

2018	2020	2021
2,87	3,15	3,23

Lue lisää digitalisaation edistämisestä ja sähköisistä palveluista vuosikertomuksestamme:

[Kaupparekisterin uudet palvelut](#)

[Patenttien uudet palvelut](#)

[Tavaramerkkien uudet palvelut](#)

[Viranomaisten yhteistyö Suomessa](#)

[Yrityksen digitalous -hanke](#)

[Yhteistyö EU:n teollisoikeuksien viraston \(EUIPO\) kanssa](#)

Palvelujen vakaus ja turvallisuus

Digitaalisten palvelujemme vakaus ja turvallisuus ovat ensiarvoisen tärkeitä asiakkaiden sujuvan asioinnin varmistamiseksi ja toimintamme luotettavuuden takaamiseksi.

Sähköiset asiointi- ja tietopalvelumme toimivat vuonna 2021 99,9-prosenttisesti häiriöttömästi. Samaan vakauteen ylsimme myös edellisenä vuonna.

Tietomurtoja tai vakavia tietoturvarikkomuksia ei raportoitu vuosien 2019 - 2021 aikana. Tietoturvapoikkeamista merkittävin oli vuonna 2019 valtiohallinnon keskitettyyn tunnistautumispalveluun kohdistunut laajamittainen palvelunestohyökkäys, joka vaikutti myös PRH:n järjestelmiin ja aiheutti käyttökatkon.

Vuoden 2021 lopulla PRH selvitti laajavaikutteisen Log4j-haavoittuvuuden vaikutuksia palveluihinsa ja toteutti tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Vakavia tietosuojapoikkeamia havaittiin vuonna 2020 kaksi ja vuonna 2021 yksi, joka kuvataan tarkemmin alla.

Case: Kaupparekisterin sähköisen arkiston tietosuojapoikkeama

Syksyllä 2021 ilmeni, että tietopalveluasiakkaamme saattoivat ostaa sähköisestä arkistostamme julkisia kaupparekisteriasiakirjoja, joiden liitteissä oli ei-julkisia henkilötietoja, kuten henkilötunnuksia.

Virhe huomattiin sisäisessä eräajotarkastuksessa, jossa turvallisuuden lisäämiseksi käytiin läpi 5,7 miljoonaa arkistossa säilytettävää asiakirjaa. Tietoja oli virheellisesti luovutettu noin 3 500, mikä on noin 0,06 prosenttia kaikista asiakirjoista.

Ei-julkiset tiedot salattiin heti, kun tietosuojapoikkeama ilmeni. Lisäksi eräajo otettiin pysyvästi käyttöön, jotta vastaavalta tilanteelta välttyään.

Poikkeamasta tehtiin ilmoitus tietosuojavaltuutetulle, julkaistiin tiedote ja ilmoitettiin kaikille niille yritykselle, joiden kaupparekisteri-ilmoituksiin oli liitetty ei-julkisia tietoja. Järjestimme myös erillisen asiakasneuvonnan yrityksille ja henkilöille, joita tietosuojapoikkeama koski.

Ympäristövastuun osa-alue

YK:n kestävän kehityksen tavoite 9: Kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuuria

Ympäristövastuu sisältää toimitilojemme, tekemiemme hankintojen ja järjestämiemme tapahtumien ympäristövaikutusten lisäksi myös muita toimintamme ympäristövaikutuksia. Näitä ovat muun muassa

tarjoamiemme sähköisten palvelujen käyttöaste ja digitalisaation edistämisen kehittämishankkeet.

Ympäristövastuuseen sisältyvät myös myöntämämme patentit ja rekisteröidyt tavaramerkit, jotka liittyvät kestävään kehitykseen.

Kestävän infrastruktuurin ja innovaatioiden edistäminen

Kehitämme laadukasta ja luotettavaa infrastruktuuria. Näin voimme osaltamme edistää innovaatioita, jotka tukevat kestäväää kehitystä.

Edistämme ekologisia innovaatioita ja toimintatapoja seuraavasti:

- Edistämme keksintöjen julkistamista ja niiden kaupallistamista tutkimalla niiden patentoitavuuden ja myöntämällä niille patentin.
- Annamme etusijan "vihreän" teknologian patenttien käsittelylle. Katso alla kohta Case: "Vihreät" patentit.
- Pyrimme jatkossa edistämään hankintojemme ekologista kestävyttä. Katso alla kohta Hankintojen kestävyys.
- Huolehdimme ekologisesta toimintatavasta. Katso alla kohta Muut ympäristötavoitteet.
- Seuraamme toimintamme vaikutuksia ympäristöön. Katso alla kohta Jalanjälki eli toiminnan negatiiviset vaikutukset toimintaympäristöön.

Case: "Vihreät" patentit

Ilmastonmuutos, vesistöjen mikromuovit, ilmansaasteet ja monet muut ympäristömme ongelmat ovat jatkuvasti esillä julkisessa keskustelussa, jota käyvät poliittiset päättäjät, järjestöt, yritykset ja yksityiset kansalaiset. Uudet teknologiset ratkaisut ovat merkittävässä osassa etsittäessä ratkaisuja ongelmiin.

Julkisessa keskustelussa viitataan ympäristöystävällisiin teknologioihin eri tavoin. OECD tavoittelee vihreää talouskasvua kestävään kehityksen (sustainable development) keinoin. YK:n ilmasto-ohjelma (UNEP) käyttää termiä Environmentally Sound Technologies, joka vapaasti suomennettuna tarkoittaa kestävään kehityksen teknologioita. Saatetaan puhua myös puhtaista teknologioista.

[Lue lisää Environmentally Sound Technologies -käsitteestä UNEPin verkkosivuilta.](#)

Erilaisten yläkäsitteiden tarkoituksena on helpottaa kokonais kuvan luomista kestävästä kehityksestä mikä on tärkeää erityisesti poliittisille päättäjille ja järjestöille. Samasta syystä on luotu keinoja tunnistaa patenteilla suojattavista keksinnöistä sellaiset, jotka edustavat kestävään kehityksen teknologioita.

Kansainväliseen patenttien luokitusjärjestelmiin on kehitetty lisäluokitus Y02 ilmastonmuutoksen hidastamiseen liittyviä keksintöjä varten. Myös PRH:ssa luokittelemme käsittelemämme patenttihakemukset kansainvälisen järjestelmän mukaisesti ja annamme niille tarvittaessa Y02-lisäluokan.

Maailman henkisen omaisuuden järjestö (WIPO) tunnistaa patenttihakemukselle annetun kansainvälisen patenttiluokituksen avulla tällaiset *vihreät patentit*.

Suomalaisten hakijoiden vihreitä patenteja on siten mahdollista hakea ja tarkastella PRH:n, WIPO:n ja EPO:n tietokannoista.

Vuosina 2019-2021 ns. normaalikäsittelyssä ensimmäinen tekninen välipäätös annettiin noin 6,7 kuukaudessa (mediaani). Samassa ajassa nopeutetussa käsittelyssä olleille hakemuksille annettiin välipäätös noin 3,7 kuukaudessa (mediaani).

Vuosina 2019-2021 kaikkien myönnettyjen patenttien kokonaiskäsittelyaika (mediaani) oli noin 2,3 vuotta. Vastaavasti 2019-2021 nopeutetussa käsittelyssä olleille hakemuksille myönnettiin patentti noin 1,3 vuodessa (mediaani).

Vuosina 2019-2021 käsiteltiin nopeutetusti yhteensä 774 hakemusta, joista osa keksinnön ekologisuuden perusteella. Perusteita nopeutetun käsittelyn myöntämiseen ei toistaiseksi kirjata erikseen, joten ”vihreyden” perusteella myönnettyjen nopeutettujen käsittelyjen tarkkaa määrää ei tarkasti tiedetä.

Hankintojen ekologinen kestävyys

Pyrimme jatkossa edistämään hankintojemme ekologista kestävyyttä määrittelemällä, mitä ekologinen kestävyys hankinnoissamme tarkoittaa ja miten se otetaan huomioon käytännössä.

Aiomme jatkossa ottaa mitattavaksi tavoitteeksi hiilijalanjäljen pienentämisen toimitiloihin, kuljetuksiin ja työnteon tapoihin liittyvissä hankinnoissa.

PRH:n alustavia toimenpiteitä:

- Määrittelemme, mitä ekologinen kestävyys PRH:n hankinnoissa tarkoittaa ja miten ne otetaan hankinnoissa huomioon käytännössä.
- Toimitiloihin, kuljetuksiin ja työnteon tapoihin liittyvissä hankinnoissa otetaan mitattavaksi tavoitteeksi hiilijalanjäljen pienentäminen.

Muut ympäristötavoitteet

Korona-aika on selkeästi vähentänyt sekä toimitilojemme käyttöä että työhön liittyvää matkustamista. Koska matkojen määrä pandemian väistyttyä jälleen kasvaa, määrittelemme jatkossa työmatkoihin liittyvät ympäristötavoitteet.

Otamme ympäristön huomioon myös toimitilojen tehokkuudessa, energian käytössä ja jätteen määrässä. Tässä apunamme on Senaatti-kiinteistöt, jolla on hiilineutraalisuusohjelma, joka pyrkii lähivuosina ylläpidon päästöjen nollaamiseen ja päästöttömyyteen vuoteen 2035 mennessä.

Jalanjälki eli toiminnan negatiiviset vaikutukset toimintaympäristöön

Toimitilamme Sörnäisten rantatie 13:ssa on vuokrattu Senaatti-kiinteistöiltä. Senaatti seuraa jatkuvasti tilojen sähkön, lämmön ja muuta energian kulutusta. Toimitalossamme toimii PRH:n lisäksi Valtiokonttori.

Vuonna 2021 PRH:n Sörnäisten rantatie 13 sijaitsevien toimitilojen

- sähkönkulutus oli 347,31 MWh
- lämmönkulutus 784,12 MWh ja
- jäähditys 124,38 MWh.

Sörnäisten rantatien toimitilojen energiankulutuksen päästöt olivat vuonna 0 kg, sillä Senaatti-kiinteistöt ostaa hiilineutraalia kaukolämpöä sekä uusiutuvalla energialla tuotettua sähköä. Helenin toimittama kaukojäähdytys oli vuonna 2021 0-päästöistä.

PRH:n arkistotila Antinkatu 1:ssä on nk. edelleenvuokrakohde, jossa Senaatti-kiinteistöillä ei ole energiankulutusseurantaa. Senaatin tilahallintajärjestelmässä voidaan kuitenkin arvioida myös kulutusseurannan ulkopuolella olevien kohteiden energiankulutusta laskennallisesti. Vuonna 2021 Antinkatu 1:n

- laskennallinen sähkönkulutus oli 36,35 MWh ja
- lämmönkulutus 80,68 MWh.

Suomen keskimääräisellä sähkön päästökertoimella 89 g/kWh arvioituna sähkönkäytöstä aiheutui 3235,12 kg CO₂-päästöjä. Vastaavasti Helenin vuoden 2021 kaukolämmön päästökertoimella 182g/kWh arvioituna Antinkadun päästöt olivat 14638,76 kg, kaikkiaan siis noin 18 tonnia.

Valtiokonttori työstää valtionhallinnon hiilijalanjälkiarvion tuottamista yhdessä konsernitoimijoiden kanssa, joten tässä raportissa ei tämän tarkemmin käsitellä PRH:n hiilijalanjälkeä.

Lisätietoa raportista

Patentti- ja rekisterihallitus

Johtaja Anna Lauttamus-Kauppila

p. 029 509 5800

anna.lauttamus-kauppila@prh.fi

www.prh.fi